

Hjälp oss stoppa lössen!!

Vi har beslutat att skicka hem denna mycket **viktiga** information gällande löss som tyvärr blivit ett stort och växande problem här på Eketånga Montessoriskola.

Vi får allt fler frågor från er föräldrar hur man bäst kan göra för att få stopp på lössen. Med anledning av detta har jag, Ulla, kontaktat en rad olika experter på området för att på bästa sätt informera er föräldrar.

Det är av största vikt att vi alla hjälps åt med att få bukt med smittspridningen. Det gör att det är angeläget att alla tar sitt ansvar genom att luska hela sin familjs hår. Detsamma gäller alla oss vuxna som arbetar på skolan.

De experter jag konsulterat är Infektionskliniken på Länssjukhuset, Apoteket, Läkemedelsverket, Anticimex och Ocab.

Alla ovan ger ett tydligt besked: Att luska sitt/sina barns hår är helt och hållet ett föräldraansvar!

Ett annat råd från Läkemedelsverket är att alla föräldrar och anställda på Wallbergsskolan vid samma tidpunkt ska luska sig och alla familjemedlemmar. **Vi vill därför utlysa en lusfri helg redan nu den 31/1-1/2- 2015. Lusfri helg innebär att alla familjemedlemmar kammar håret med luska av antingen plast eller stål som finns att införskaffa på apoteket. Kammen av stål är ett måste för den som har långt och tjockare hår. Vi poängterar åter igen vikten av att alla NU tar sitt ansvar när det gäller lössen och hanteringen av dessa!** Lusfri helg är inget vi på Eketånga Montessoriskola hittat på utan något som många andra skolor deltar i.

Smitta

Huvudlöss uppträder och finns hela året om, men mest under hösten, från **augusti till november**. Det är inte lusens biologi, som förklarar denna säsongsvariation och man vet inte riktigt varför det förhåller sig så här. Det kan förklaras av att barn under hösten börjar leka mer inomhus och tätare tillsammans. En annan förklaring kan vara att man har en ny umgängeskrets under sommarlovet och att föräldrar inte är lika uppmärksamma på löss under sommarledighet. Efter sommarlovet kommer en del barn tillbaka till skolan/ förskolan med löss i håret och lössen får då en god möjlighet till spridning.

Löss är väl anpassade för ett liv i hår. De lever på vårt blod, har utvecklade gripklor för att kunna ta tag och ta sig fram på våra hårstrån. Lössen lämnar inte detta område frivilligt! **De går alltså inte över till mössor, sängkläder eller kuddar!** En lus som lämnar håret är troligen skadad och lever högst ett till två dygn.

Det är viktigt att man lusksammar alla familjemedlemmars hår! Finns det t.ex. flick- eller pojkvänner i familjen så gäller luskammandet även dem! Att man lusksammar så "brett" beror ju på att en av de största smittokällorna sker i familjen eftersom man har mest "närbkontakt" där. Löss sprider sig genom att man t.ex. sitter nära varandra i tv-soffan eller ligger och läser en saga på kvällen. Man ska tänka på lagsporter där man står tätt i ring med huvudena ihop och "peppar" varandra, tryckare på disco, nära umgänge framför en dator, mobiltelefon samt andra närbakter. Lössen kan även spridas via kammar, hårspännen mössor och liknande även om detta är ovanligare eftersom lössen bara överlever i ca ett dygn utan näring från människans hårbotten. Överlevnadstiden är beroende av temperatur, fuktighet och när de senast åt. Löss som faller ur håret blir snabbt svaga pga uttorkning och brist på föda. Det är mycket liten risk att en lus "på fri fot" ska kunna hitta tillbaka till ett huvud och vara i stånd att etablera sig och börja lägga ägg. De löss som faller utanför håret är ofta gamla, sjuka eller skadade löss. Lössen lämnar inte frivilligt ett huvud och dess hår. Det minsta de eftersöker, i så fall, är möjlighet att krypa över till ett annat huvudhår.

Man behöver inte sanera sitt hem eller skolan vad gäller sängkläder, kläder, mattor, etc. Detta då smittrisen är minimal genom dessa material – lusen vill och kan inte leva i dessa miljöer.

Behandling

Kamning kan vara en utmärkt metod för behandling mot löss. Det kräver dock att man är noggrann och avsätter tid varannan dag under en 14-dagarsperiod. Det är viktigt att man använder en luskam och att håret gärna är behandlat med balsam. Eftersom löss går runt i torrt hår men sitter stilla i hår med balsam är det att föredra att kamma med balsam, det gör även kamningen lättare.

Enbart luskamning brukar inte räcka för att bli av med lössen! Det bästa sättet att bli av med huvudlöss är att kombinera luskamning med någon form av behandlingsmedel. När lusmedel används är det viktigt att man läser bruksanvisningen och följer den. Det är även viktigt att man upprepar behandlingen efter sju dagar. Det är nämligen inte säkert att lössens ägg dör vid första behandlingen.

Man behandlar bara de som har löss och det har att göra med att lössen blir resistent mot medlen efterhand som de använts mycket.

För att vara säker på att lössen verkligen försvunnit är det viktigt att man fortsätter att kamma håret varje dag i två veckor efter sista behandlingen med medicintekniska medel eller läkemedel. Det är viktigt att personer i den närmaste omgivningen undersöker sig under lika lång tid, varje dag.

Ibland upptäcker man vita lusäggs skal i håret långt efter behandlingen. De kan sitta så hårt att de försvinner först när man klipper sig.

Huvudlöss har blivit mer svårbehandlade. Det beror på att de har blivit alltmer motståndskraftiga, resistent, mot de läkemedel som brukar användas. Därför bör man i första hand använda så kallade medicintekniska medel. Om sådana medel inte hjälper kan man istället försöka med receptfria läkemedel. Behandling av huvudlöss i förebyggande syfte med läkemedel rekommenderas inte då effekten är mycket osäker och risken för resistens ökar. Alla som har löss i en familj eller i en grupp bör behandlas samtidigt för att minska risken för ny smitta. Men det är bara om man har sett levande löss som man ska behandlas med något medel.

Behandling i två omgångar

I första hand rekommenderas medicintekniska medel som innehåller dimetikon, en siliconolja, och/eller växtoljor. Fråga på apoteket om vilket medel som man ska välja i första hand.

Om inte medicintekniska medel hjälper finns receptfria läkemedel. I första hand bör man då använda ett medel som heter Tenutex, i andra hand Prioderm lösning och i tredje hand Nix eller Prioderm schampo.

Mer information finns att läsa på www.apoteket.se www.lusfri.nu/ eller www.smi.se
Titta gärna även på filmen som följer med som bilaga och är gjord på Smittskyddsinstitutet.
Du hittar den här: <http://www.youtube.com/watch?v=Yikm4szomwY>

I tjänsten, 2015-01-27

Ulla Jönsson
Skolsköterska